

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Institutionen för neurovetenskap och fysiologi
Fysioterapi

EXAMENSARBETE, 30 hp
Höstterminen 2009

SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE I SJUKGYMNASTIK, 30 högskolepoäng Avancerad Nivå (D)

Titel

Ståträning med maximal abduktion och höftextension förbättrar höftutveckling för barn med cerebral pares

Författare

Caroline Martinsson
leg sjukgymnast

Handledare

Kate Himmelmann, med dr, leg läkare

Examinator

Margareta Kreuter, docent, leg sjukgymnast

Sammanfattning

Syfte

Syftet var att studera effekten av daglig bredstående ståträning på höftutvecklingen och höftledsrörlighet a) efter bilaterala adduktor-iliopsoastenotomier eller b) förebygga lateralisering av höftleden hos barn med cerebral pares, med nivå III–V enligt Gross Motor Function Classification System (GMFCS).

Metod

Studiedeltagare ståtränade vertikalt med 25-30° höftabduktion med den maximala höft- och knäextension som barnet klarade av 1-1½ tim/dag under 1 års tid. Kontroller, matchade för ålder, motorisk förmåga och kirurgi erhöles från kvalitetsregistret CPUP. Migrationsprocent samt abduktions- och extensionsrörlighet för höft och knä noterades. Grupp 1 (n=3) genomgick adduktor-iliopsoastenotomi och ståtränade därefter; grupp 2 (N=11), som ej opererades, ståtränade på samma sätt som grupp 1. Barn i kontrollgrupp 1 var opererade (n=20), barn i kontrollgrupp 2 var inte opererade (n=63).

Resultat

Bredstående ståträning förstärkte migrationsprocentsänkning av operation signifikant (n=3, 20 kontrollbarn; p=0.035). Ståträning minst 1 tim/dag som prevention hos icke opererade barnen sänker också migrationsprocent signifikant (n=8, 63 kontrollbarn) (p=0.029). Höftabduktion och extension normaliserades, vilket inte gällde kontrollgruppen. Bredstående ståträning minst 1 tim dagligen sänkte migrationsprocent i medel 8,6% (n=11, 86 kontroller; p=0.000). Adduktor-iliopsoastenomi sänkte migrationsprocent i medel 11,9 % (n=23, 74 kontroller; p=0.000) medan migrationsprocent minskade 20,8 % för dem som dessutom ståtränat bredstående. (n=3, 93 kontroller; p=0.001).

Konklusion

Bredstående ståträning fördubblar sänkningen av migrationsprocent efter bilateral adduktor-iliopsoastenotomi och kan förebygga lateralisering av höftled hos icke opererade. Långvarig töjning under ståendet förhindrar inskränkt ledrörlighet. Eftersom antalet deltagare var få behöver ytterligare studier genomföras för att bekräfta resultatet.

Key words: Cerebral pares, migrationsprocent, GMFCS, lateralisering av höft, ståträning, population.